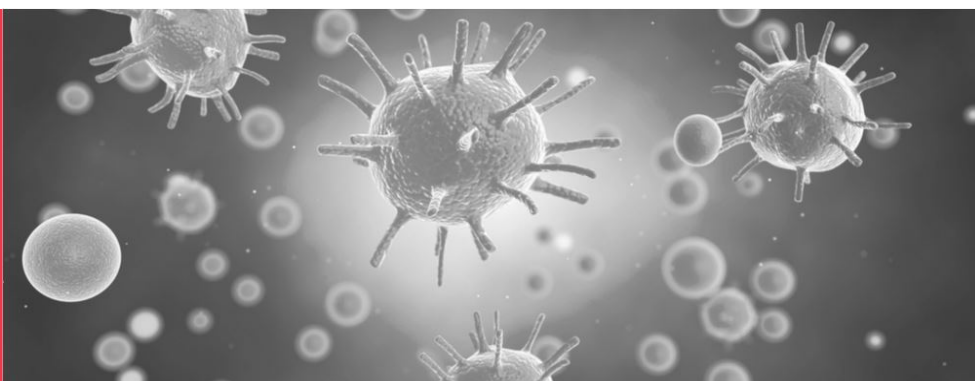

**KORONAWIRUS
ALERT**

24/7

Wsparcie biznesu 24/7 w dobie pandemii koronawirusa

Uprawnienia Inspekcji Sanitarnej, nowe postępowania i sankcje dla przedsiębiorców

26 marca 2020 r.

Głównym organem administracji publicznej odpowiedzialnym za walkę z pandemią koronawirusa COVID-19 na terytorium Polski jest Państwowa Inspekcja Sanitarna. Powiatowe, wojewódzkie i centralne organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej posiadają szerokie uprawnienia zarówno wobec osób prawnych, osób fizycznych, pracodawców. Mogą **żądać dokumentów, wyjaśnień, dokonywać inspekcji budynków, pomieszczeń, urzędzeń, osób, produktów, a także nakazywać przeprowadzenie badań, kierować na kwarantannę, a nawet zakazać wstępu do pomieszczenia lub budynku albo nakazać zniszczenie produktów.**

Dodatkowo w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: „Specustawa”) wybrane decyzje Inspekcji Sanitarnej mogą być wydawane w specjalnym trybie odbiegającym od typowej ścieżki przewidzianej w kodeksie postępowania administracyjnego, tj. **decyzje mogą być wydawane ustnie, bez uzasadnienia.** W związku z rosnącą liczbą przypadków ilość decyzji Inspekcji Sanitarnej będzie rosła. Przedsiębiorcy powinni znać swoje obowiązki i uprawnienia w toku kontroli i uproszczonego postępowania administracyjnego. **Podmioty, które utrudniają działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej** mogą zostać ukarane **karą aresztu do 30 dni, karą ograniczenia wolności albo karą grzywny.** Prowadzona jest także dyskusja o wprowadzeniu kar finansowych, w ramach nowelizacji Specustawy.

Uprawnienia Inspekcji Sanitarnej

Uprawnienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej są bardzo szerokie. W ramach sprawowanego nadzoru organy Inspekcji Sanitarnej mają prawo do:

- 1) wstępu na terenie miast i wsi do:
 - a) **zakładów pracy oraz wszystkich pomieszczeń i urzędzeń** wchodzących w ich skład,
 - b) obiektów użyteczności publicznej, **obiektów handlowych**, ogrodów działkowych i nieruchomości oraz wszystkich pomieszczeń wchodzących w ich skład,
 - c) środków transportu i obiektów z nimi związanych, w tym również na statki morskie, żeglugi śródlądowej i powietrzne,
 - d) obiektów będących w trakcie budowy;

- 2) **żądania pisemnych lub ustnych informacji** oraz wzywania i przesłuchiwania osób;
- 3) żądania okazania dokumentów i udostępniania wszelkich danych;
- 4) **pobierania próbek do badań laboratoryjnych** (art. 25 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej; dalej „ustawa o PIS”).

W związku z rozprzestrzenianiem się epidemii koronawirusa, Inspekcja Sanitarna otrzymała dodatkowe uprawnienia wprowadzone Specustawą. W przypadku stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii itp., Główny Inspektor Sanitarny lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny może wydawać osobom prawnym, osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, w szczególności podmiotom wykonującym działalność leczniczą, pracodawcom:

- 1) decyzje nakładające obowiązek:
 - a) podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych oraz żądać od nich informacji w tym zakresie,
 - b) dystrybucji:
 - produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobów medycznych - w stosunku do hurtowni farmaceutycznych,
 - środków ochrony osobistej - w stosunku do producentów, dystrybutorów lub importerów,
 - c) współdziałania z innymi organami administracji publicznej oraz organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej - w przypadku kierowania decyzji do podmiotów innych niż te organy,
- 2) zalecenia i wytyczne określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań (art. 8a ust. 5 ustawy o PIS).

W celu zapobieżenia szerzeniu się zakażeń lub chorób zakaźnych organy Inspekcji Sanitarnej mogą w drodze decyzji m.in.:

- 1) **wprowadzić zakaz wstępu do pomieszczeń skażonych**;
- 2) **nakazać przeprowadzenie dekontaminacji, dezynsekcji lub deratyzacji nieruchomości lub pomieszczeń**;
- 3) **nakazać przeprowadzenie dekontaminacji przedmiotów, a jeżeli nie jest to możliwe - ich zniszczenie**;
- 4) wprowadzić zakaz korzystania z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i na potrzeby gospodarcze, pochodzącej z ujęć, co do których istnieje podejrzenie skażenia biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi;
- 5) **wprowadzić zakaz spożywania żywności podejrzanego o skażenie**, a w razie potrzeby, zarządzić jej zbadanie, odkażenie, zniszczenie lub przeznaczenie do innych celów (art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U.2019.1239 t.j. z dnia 2019.07.04, z późn. zm., dalej jako: „ustawa o zapobieganiu zakażeń”).

Decyzjom tym nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Uproszczony tryb wydawania decyzji (decyzje ustne, brak uzasadnienia)

Do decyzji wydanych w związku z nowymi, dodatkowymi uprawnieniami Inspekcji Sanitarnej, o których mowa w art. 8a ustawy o PIS, ustanowiono następujące uproszczenia w stosunku do standardowego trybu wskazanego w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego:

- 1) podlegają one **natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia**;
- 2) **nie wymagają uzasadnienia**;
- 3) **mogą być w nagłych przypadkach wydawane ustnie**, a następnie niezwłocznie potwierdzone na piśmie;
- 4) odwołanie wnosi się w terminie 2 dni roboczych od dnia doręczenia lub potwierdzenia na piśmie decyzji wydanej ustnie;
- 5) wniesione odwołanie podlega przekazaniu organowi odwoławczemu w terminie 1 dnia roboczego, a rozpatrzeniu - w terminie 5 dni roboczych od dnia doręczenia mu odwołania (art. 8a ust. 6 ustawy o PIS).

Zalecenia i wytyczne Inspekcji Sanitarnej są ogłaszane m.in. w Biuletynie Informacji Publicznej właściwego urzędu, przez wojewodę - w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, nieodpłatnie, przez podmiot mający prawo rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, redaktora naczelnego lub innych środków komunikacji publicznej, w terminie wskazanym przez organy Inspekcji Sanitarnej (art. 8a ust. 7 ustawy o PIS).

Strefa zero, strefa buforowa, strefa zagrożenia

W przypadku, jeżeli rozmiary pandemii koronawirusem będą znaczące i utrzymany zostanie wprowadzony stan zagrożenia epidemicznego lub ustanowiony zostanie stan epidemii, Rada Ministrów może wydać rozporządzenie, w którym określi zagrożony obszar, wraz ze wskazaniem rodzaju strefy, na którym wystąpił stan epidemii lub stan zagrożenia epidemicznego (strefa zero, strefa buforowa, strefa zagrożenia), a także rodzaj zastosowanych rozwiązań, m.in. **czasowe ograniczenie określonych zakresów działalności przedsiębiorców, czasową regramentację zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły, nakaz ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, terenów i obiektów** (art. 46a ustawy o zapobieganiu zakażeń).

Sankcje i kary

Uprawnienia Inspekcji Sanitarnej są szerokie. Jednocześnie mogą mieć one daleko idące skutki dla prowadzonej działalności gospodarczej. Jednocześnie należy pamiętać, iż kto utrudnia lub udaremnia działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, **podlega karze aresztu do 30 dni, karze ograniczenia wolności albo karze grzywny** (art. 38 ust. 1 ustawy o PIS). Tym samym znajomość swoich uprawnień i obowiązków, a także pożądanego sposobu komunikacji z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, są bardzo istotne. Dodatkowo prowadzona jest także dyskusja o wprowadzeniu kar finansowych, w ramach nowelizacji Specustawy.

Jesteśmy do Państwa dyspozycji

Michał Tracz

Senior Associate | Praktyka Life Sciences

E: michal.tracz@dzp.pl

Jowita Prokop

Associate | Praktyka Life Sciences

E: jowita.prokop@dzp.pl